

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKULTET

4 Trendy trospraksiser
6 Å leve tett på
8 Disippelliv og hverdagsspiritualitet

10 Jesus-dojo
22 Åndelig næring i MF-hverdagen

LYS OG LIV

NR.4/13.
79. ÅRG.

TEMA

Kristen tro i praksis

VIDAR L. HAANES

Rektor

Tro i praksis

Ved MF driver vi med forskning og utdanning i fag som omhandler kristen lære og menneskers tro og erfaringer. Våre profesjonsutdanninger i teologi, diakoni og katekettikk er forskningsbaserte og teoretiske, slik akademiske utdannelse på høyt nivå skal være. Men våre profesjonsstudier er i tillegg noe mer. Vi er ikke opptatt bare av tro i teorien, men også av tro i praksis.

Vi ønsker at våre studenter skal møte levende tro på MF, blant ansatte og medstudenter, og i de tilbudene vi gir i kapellet. Mange av våre lærere og studenter er aktive som forkynnere og formidlere; de deltar i menighetsråd og kirkelige utvalg; de er engasjert i tilbud for barn og unge.

Betydningen av å vise troen i praksis er blitt enda mer synlig etter at vi startet opp studietilbud i diakoni. For diakoni handler nettopp om kristen tro omsatt i handling. Studenter og lærere på MF representerer et stort mangfold, med bakgrunn i ulike kristne tradisjoner og trospraksiser. Dette er en stor styrke. På MF kan vi lære av hverandre og bli inspirert og oppmuntret av hverandre.

Jeg er overbevist om at morgendagens prester, kateketer og diakoner gjennom studietiden på MF er blitt godt rustet til tjenesten de skal inn i. De har ikke bare lært et bestemt kunnskapsinnhold, men også betydningen av tro i praksis.

Vidar Haanes

Innhold

S. 10-11

JESUS-DOJO

Det sitter en mann i en kjellerbod på Grefsenplatået i Oslo. Han har kommet for å søke stillhet. For å be.

S. 8-9

DISIPPELLIV OG HVERDAGS-SPIRITUALITET

Troen er ikke ment å tilhøre en avsondret sfære av livene våre, men har betydning for stort og smått i hverdagslivet. Hva det innebærer i praksis, er en pågående samtale som engasjerer Korsvei-prest Tone S. Kaufman.

S. 16-17

KRONIKKEN: KROPP I BEVEGELSE

En motor som ikke brukes, rustet. En kropp som ikke er i bevegelse, brytes ned. En tro som ikke leves, mister relevans. En kirke som ikke er misjonar, taper sin dynamiske identitet.

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: lysogliv@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste)

REDAKSJON

Lena Skattum Sandvik, redaktør
Vidar L. Haanes, ansv. redaktør
Marianne Torp, red. medlem
Atle O. Søvik, red. medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto på omslag: Lena S. Sandvik
Layout: Neue
Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Marianne Torp. Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

21 000 abonnenter mottar bladet fire ganger i året. Abonnentene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd og kirkelige organisasjoner og institusjoner. Ved kildehenvisning kan artikler i *Lys og liv* gjengis fritt.

Side 6-7

Å LEVE TETT PÅ

Kanskje tenker du at en munk lever ensom og alene? Faktum er at han lever tett på andre. På Gud, på brødrene og på andre mennesker. Tett på livet.

S. 21

EKSISTERER GUD?

Atle Ottesen Søvik og Bjørn Are David-
sen har gitt ut bok sammen. De lufter et
av verdens største spørsmål.

S. 22-23

ÅNDELIG NÆRING I MF-HVERDAGEN

Det er mange som får sin første erfaring i
kirkelig tjeneste i MFs kapell. Det er også
mange som kommer hit for å få daglig
påfyll av åndelig næring.

LENA SKATTUM SANDVIK
REDAKTØR

Praksis

Det handler om å leve det man tror
på. Å praktisere tro er på moten. Selve
trosinnholdet kan være vanskelig å
sette ord på, og det kan være enklere
for oss å gjøre en liten handling som
sier mer enn ord. Som viser at vi strek-
ker oss etter noe større enn oss. Vi kan
tenne lys, be en bønn, synge bordvers
eller gå til nattverd, eller vi kan prøve
å være gode medmennesker for noen
som har spesielt behov for å bli sett og
tatt inn i varmen.

Tone S. Kaufmann sier på side 8-9 i
dette nummeret av *Lys og liv*: Troen er
ikke ment å tilhøre en avsondret sfære
i livene våre, men prege stort og smått
i hverdagen. Alt fra vår økonomi og
miljøbevissthet, til bønneliv og veivalg
i livet.

I *Lys og liv* møter vi denne gangen
mennesker som har ulik måte å prak-
tisere troen på, men som alle har et
stort mål om å la troen prege livet.
Mens Stian Kilde Aarebrot i en travel

hverdag setter seg i kjellerboden sin for
å få stillhet til å be og være nær Gud,
velger Haavar Simon Nilsen å leve i
stillheten i klosteret for å være tett på
Gud – konstant.

På MF er andakter og gudstjenester
åndelige pulsslag i studenter og ansat-
tes hverdag. Vi får møte studenter som
er med på å forme disse samlingene.

Kanskje kan nummeret gi deg noen
tips til din troshverdag? God lesning!

Lystenning, labyrinter, nattverd og kanskje til og med skriftemål. Å praktisere tro er på moten.

Trendy trospraksiser

TEKST: SILJE KVAMME BJØRNDAL
FOTO: TOM HENNING BRATLIE OG MARIANNE TORP

– Skal jeg bare prate, eller vil du stille spørsmål? Morten Holmqvist avbryter seg selv for å spørre om intervjueren vil bidra. Det er tydelig at temaet engasjerer og at han har mye på hjertet.

Innledningsvis understreker han at selv om han har god kjennskap til trospraksiser, spesielt blant ungdommer, har han ikke nødvendigvis statistikker og konkret empiri på alle observasjonene.

– Så det blir litt kvalifisert synsing, men jeg har absolutt jobbet mye med disse tingene. Blant annet som lærer på UKT her på MF.

LYSTENNING

– *Hvilke trender innenfor trospraksis vil du peke på?*

– En opplagt kandidat er lystenning. Dette var tidligere lite brukt i luthersk sammenheng, så det er ganske interessant å se utviklingen. Jeg tviler på at du fant noen lysglober i norske menigheter på 70-tallet. Noen vil kanskje si at det store vendepunktet var kong Olavs død i 93. Fra å ha tilhørt Den

katolske kirke, og for så vidt også andre religioner, har lystenning blitt veldig vanlig i mange norske menigheter. Det er jo en åpen og inviterende praksis.

– *Har lystenning en bestemt teologisk betydning?*

– Ofte henvises det til at Jesus er verdens lys. Og så blir det gjerne forstått som en form for bønn, at det å tenne lys er å be. Men jeg hører også prester som setter spørsmålsteget ved om lystenning egentlig er en kristen praksis. Det er altså en liten spenning her, selv om det ikke er direkte kontroversielt lenger.

LABYRINT

– En annen trend vi ser er «labyrinten». Hensikten varierer litt, alt etter hvem som tillegger det mening. Men primært forstås det som en form for bønnevandring. På engelsk er det viktig å skille mellom maze og labyrinth. "Maze" er når man ikke finner veien ut, mens "labyrinth" er et mønster man følger. Labyrinter har vært brukt i mange ulike kulturer og religioner. Noen mener at det i kristen sammenheng vokste frem som en symbolsk pilegrimsreise til Jerusalem.

Lystenning. Lysglobene blir flittig brukt rundt om i Norges kirker. Bildet viser lysgloben i Holmlia kirke.

Vi bruker labyrinter som bønnevandringer på UKT. Da forklarer vi det gjerne slik at når vi går innover, kan vi be innover. For oss selv og vårt eget. Mens når vi går utover, ber vi for andre og for verden.

NATTVERD

– *Er det andre trospraksistrender du vil si er viktige?*

– Nattverd er kjempeviktig.

– *Kan man kalle nattverd en trend?*

– Det skurrer litt i ørene mine å kalle nattverd en trend. Men vi ser helt klart en generasjonsforskjell og utvikling her. Nattverdsbordet er så mye mer åpent nå. Vi ser for eksempel at konfirmanter kommer løpende frem for å motta nattverd, som en selvfølge, mens foreldrene gjerne seg. Unge i dag har ikke den bluferdigheten eller følelsen av uverdighet som tidligere generasjoner kanskje har kjent på.

– *Er det bare positivt, tenker du, eller kan det også ta bort noe av det sakrale rundt nattverden?*

– Jeg tenker det er positivt. Det er ikke opplagt at alle tenåringer har full forståelse for hva nattverden innebærer, men det betyr ikke at hun eller han ikke bør ta den likevel. Da er det viktig med god undervisning og dialog rundt hva nattverden betyr.

SKRIFTEMÅLET

– En annen praksis som jeg ikke tror er så utbredt enda, men som jeg håper vil tas mer i bruk fremover, er skriftemålet. Det er selvsagt viktig at det skjer innenfor de riktige rammene, men det å ha et sted hvor man kan legge fra seg ting og motta tilgivelse, kan bety veldig mye.

Den kvalifiserte synseren avslutter med å peke på trospraksiser som en trend i seg selv: – Generelt har vi sett en dreining mot praksis. Det er ikke lenger så viktig å ha de riktige meningene, men det har blitt viktigere at troen kan praktiseres og få reell betydning for hverdagslivet.

FAKTA

Hvem: Morten Holmqvist

Alder: 39 år

Jobb: Stipendiat på MF i religionspedagogikk og UKT- lærer (Ungdom, kultur og tro)

Sivilstatus: Gift, tre barn

Interesser: Musikk og japanske tegneserier

Å leve tett på

Kanskje tenker du at en munk lever ensom og alene?
 Faktum er at han lever tett på andre. På Gud,
 på brødrene og på andre mennesker. Tett på livet.

TEKST OG FOTO: LENA SKATTUM SANDVIK

Det er mørkt og stille i størstedelen av St. Dominikus kirke på Majorstua. Klokken er et par minutter på åtte. Bare foran i koret er lyset tent. Fem munkar står i sine hvite kapper. De skal ha morgenbønn. Laudes.

RITUALER

Så begynner de å synge. Samstemt og tydelig, selv om de faktisk må gjespe av og til. De pauser på de rette stedene, og gjennomfører sine ritualer: Lovsang. Bønn. Tekstlesning. Velsignelse. Alle bøyer seg når de synger: «Ære være Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd».

Sju munkar har valgt å leve sine liv i klosteret på Majorstua. Blant dem er Haavar Simon Nilsen. 41-åringen har vært i klosteret siden oktober 2012.

– Det var ingen lett avgjørelse for meg å bli munk. Prestekallet hadde jeg tidlig, men jeg la det fra meg da jeg konverterte til katolisismen i 1998. Jeg så ikke for meg et liv i sølibat, innrømmer Nilsen.

LITURGILEKEN

Han kjenner seg hjemme i den levende liturgien, og i sakramentalforståelsen i Den katolske kirke. – Både skriftemål og nattverd er på en måte «lek» som man må ta del i, sier munken, og trekker paralleller mellom teater og liturgi. – Men vi tror på en *virkelighet* i teateret som vi fremfører. Det er det som gjør leken så personlig og sterk.

Dominikaneren tror det er en risiko for at liturgien blir et spill. – Man står i fare for ikke å gå inn døra til virkeligheten. For liturgi må leves, akkurat som vennskap, så det ikke blir «performance», understreker han.

Men Nilsen mener ikke at han selv har valgt den eneste rette måten å orientere seg mot Gud. Han er regelmessig hos pinsevennene og deltar i deres kveldsbønn. – De har en annen form for tilbedelse som jeg ikke underkjenner, sier han.

PULSSLAG

Munken og jeg har gått inn på kapittelrommet i klosteret på Majorstua. Her går brødrene alltid etter endt morgenbønn. De planlegger dagen sammen. Nå er møtet over, og Nilsen og jeg sitter ved det store bordet. – Det er faste rammer her i klosteret. Noen pulsslag må være på plass. Hvis ikke brytes livet ned. Det er ikke perfektjonen vi streber etter, men grunnsteinene må være solide, sier han.

Og likevel, til tross for et rimelig regelmessig og rytmisk liv, mener landskapsarkitekten at han aldri tidligere har kunnet være så kreativ som nå. – Møter med mennesker, sjelesorg og samtaler både med brødrene og andre, det krever absolutt engasjement og kreativitet, sier han.

Det var altså landskapsarkitekt han utdannet seg til siden prestedrømmen brast. Men han var likevel stadig innom St. Dominikus, spiste middag med brødrene og kom plutselig på at han kunne skrive hovedoppgaven sin om klosterhagen.

KALLET I KLOSTERET

Som student flyttet han inn på en celle i klosteret og følte seg som en gullfisk i en glassbolle uten bunn. Alvoret kom tilbake, og stillheten ble til å ta og føle på. – Hva var det egentlig han skulle med livet sitt? Det var på en tur til Bygdøy med sin gode venn bror Arnfinn Haram at Nilsen for første

gang sa at han kunne tenke seg klosterlivet. At han følte seg nærmere kallet i klosteret.

Så selv om han fikk god karakter på oppgaven om klosterhagen, så var det ikke dette som var det største utfallet av tiden i klosteret. Rett etter studieslutt dro Nilsen på språkkurs i Frankrike, og så på prøveår i Strasbourg, før han tok studier i Lille i Nord-Frankrike og avsluttet med en master i Oxford. Han ble ordinert prest i Dominikanerkirken i Oslo 20. oktober 2012.

Å FINNE FREDEN

Det høres ut som en enkel vei. Men det var det ikke. – Jeg har hatt mange konfrontasjoner med Gud underveis. Jeg har hatt opprør med oppveksten. I møte med Sannheten har jeg måttet konfrontere sannheten om meg selv. Jeg har måttet møte mine egne sår og har hatt lyst til å flykte fra ordenen og fra meg selv. Det har vært en smertefull prosess, sier Nilsen. Han forteller om en forelskelse han hadde. Denne holdt på å resultere i at han hoppet av veien til presteyrket. Men det var akkurat i denne situasjonen at han en dag våknet med en så stor fred at han var sikker på at han hadde valgt rett ved å bli prest. Denne grunnleggende freden sitter fortsatt i ham.

– Det er rart at mange synes å se med fascinasjon og beundring på oss som har tatt et valg bort fra det å ha den nærmeste intimitet til en person. Jeg tror fascinasjonen bunnar i det at vi har vår grunnleggende nærhet til Gud. Uansett hva vi velger å bruke livet til, preges livet av brytninger og prøvelser. Det er ikke en drømmetilværelse å være i kloster. Men vi har et mål om å finne vår livsvei her, og å styrkes i vår relasjon både til Gud og til mennesker.

Disippelliv og hverdags- spiritualitet

Troen er ikke ment å tilhøre en avsondret sfære av livene våre, men har betydning for stort og smått i hverdagslivet. Hva det innebærer i praksis, er en pågående samtale som engasjerer Korsvei-prest Tone S. Kaufman.

Mens Tone varmer opp lunsjen sin på kjøkkenet på MF, setter jeg meg på kontoret, ved siden av kofferten hennes som er pakket for Bergen og Ungdommens kirkemøte. Det er en travel dame som har ryddet plass til en prat med *Lys og liv* om Korsvei og trospraksiser.

– *Hvor lenge har du vært engasjert i Korsvei?*

– Jeg har vært med som frivillig siden 2000, og er nå ansatt i 30 prosent som Korsvei-prest.

TROEN I HVERDAGEN

– *Hvordan blir troen synlig i livene våre?*

– Korsvei er opptatt av kristentroen i hverdagen. Vi bygger på en inkarnasjonsteologi og spiritualitet som tar utgangspunkt i spørsmålet: Hva vil det si å være Jesu disippel i vår samtid? Troen er ikke ment å tilhøre en avsondret sfære i livene våre, men prege stort og smått i hverdagen. Alt fra vår økonomi og miljøbevissthet, til bønneliv og veivalg i livet.

– *På hvilken måte får troen betydning for viktige valg i livet?*

– Det kristne livet praktiseres i fellesskap. Korsvei har, i tillegg til de store festivalene, noe vi kaller veigrepsfellesskap. Navnet kommer av at det ble behov for å konkretisere Korsvei sine veivisere: Søke Jesus Kristus, Bygge fellesskap, Leve enklere og Fremme rettferdighet. Veiviserne skal gi praktisk hjelp på veien; gi oss godt veigrep. Fellesskapet består av alle som ønsker å praktisere disse veigrepene. Veigrepsfellesskapet møtes bare én gang i året, men er knyttet til hverandre gjennom forbønn og felles retning. Medvandring er et av veigrepene som hjelper oss til å la troen prege hverdagen. Da forplikter man seg blant annet til å luften viktige veivalg for sin medvandrer og ansvarliggjøres dermed for egne valg og prioriteringer.

GUDS HENSIKT

Tone forteller om et inspirerende ektepar hun traff på et Korsvei-forum. Da ekteparet skulle leie ut boligen sin, var de mer opptatt av Guds hensikt med huset enn å få maks profitte ut av avtalen.

– Hverdagsspiritualitet handler om at forholdet til Gud preger vårt forhold til dagliglivet og alt vi eier. Det gjør for eksempel at man får et kritisk blikk på forbrukersamfunnet, og hvordan vi forholder oss til miljøet. For oss i Korsvei er det viktig å få frem at dette er sentrale tema for det kristne livet, og ikke bare for spesielt interesserte.

FAKTA

Korsvei: En økumenisk bevegelse som startet opp i 1984 av en gruppe personer med røtter i Den norske kirke. Bevegelsen er sentrert rundt Kristus og ønsket om å leve som hans etterfølgere. Korsvei jobber med å tolke den kristne tro inn i vår tid og skape møtesteder for å inspirere til disippelliv.

Korsveis fire veivisere: Søke Jesus Kristus, Bygge fellesskap, Leve enklere og Fremme rettferdighet.

3 om

HVORDAN PRAKTISERER DU TROEN DIN I HVERDAGEN?

PER SIGVE SÆRHEIM (25)

Profesjonsstudiet

– For meg er menighetsfellesskapet og tilhørigheten til kirka det aller viktigste. Her blir sakramentene forvaltet, evangeliet forkynt og jeg får

oppleve støtte i fellesskapet. Sånn i mitt dagligliv prøver jeg å sette av tid til bibelstudium og bønn, og selv om jeg ikke alltid klarer det, er dette viktig for meg. Jeg setter meg også rett som det er ned med gitaren på fanget og synger salmer og lovsanger.

TINA W. SANDMOE (41)

Profesjonsstudiet

– Praktisere troen ... For meg handler det om å praktisere min relasjon til Gud. Jeg er så mye sammen med Ham som mulig. Lytter, stiller meg åpen og snakker med Ham om hverdags-

situasjoner. Jeg tenker mye og søker hele tiden å klargjøre alt med ord, men Gud sier ofte: «Kjære, vakre Tina, det holder å bare være.» Det er veldig godt når jeg føler Guds kjærlighet og kraft i meg, og jeg strekker meg etter at Han mer og mer skal få prege livet mitt.

OTFRIED CZAICA (42)

Professor i kirkehistorie

– Jeg lever ut troen min gjennom det kollektive som gudstjenester, høytidene osv. Men viktigere for meg er nok likevel å praktisere troen gjennom det levde liv – både i arbeid og

familie. Arbeidet jeg gjør er en tjeneste for min neste, og det skal utføres så godt som mulig selv om det aldri blir perfekt. Videre ønsker jeg å gi min sønn disposisjon til å forstå at det finnes noe mer i livet enn det som ses og kan konsumeres.

– *Hvor henter Korsvei inspirasjon?*

– Taizé (økumenisk kommunitet i Frankrike, red. anm.) og Iona (økumenisk kommunitet i Skottland, red. anm.) har gitt mye inspirasjon i forhold til bønner og sanger. Ellers blir vi jo inspirert av dem vi bringer inn for å tale på festivalene, som Jon H. Gulbrandsen, Åsa Molin og William Cavanaugh, for å nevne noen. Tidligere i Korsveis historie har Magnus Malm, Ylva Eggehorn og Peter Halldorf vært viktige inspiratorer.

RELASJONEN TIL JESUS KRISTUS

– *Hva har Korsvei betydd for deg og din egen trospraksis?*

– Da jeg ble introdusert for Korsvei i 1996 opplevde jeg at de kombinerte lidenskap for disippelliv med kritisk refleksjon. Troen ble knyttet til hverdagen på konkret vis og mitt engasjement for miljø ble en naturlig del av

min trospraksis. Alt henger sammen, og derfor er det så viktig at hverdagslivet blir tatt med i bønnelivet. Korsvei forsøker ikke å komme med alle svarene, men heller stille viktige spørsmål som oppmuntrer den enkelte til videre refleksjon og praksis. Både for Korsvei-bevegelsen og meg personlig er "Søke Jesus Kristus" den overgripende veiviseren som også kaster lys over de andre. Relasjonen til Jesus Kristus er utgangspunktet for disippellivet, men som neste veiviser tydelig uttrykker, så skal ikke dette livet leves alene.

Jesus-dojo

Det sitter en mann i en kjellerbod på Grefsenplatået i Oslo.
Han har kommet for å søke stillhet. For å be.

Han skiller seg litt ut i mengden, Stian Kilde Aarebrot. Store tunge ringer henger i ørene, armene er dekket med tatoveringer. Men det er ikke bare utseendet han vil skille seg ut med. Han velger å leve radikalt både i sitt indre og sitt ytre liv.

For noen uker siden hadde Aarebrot digital avrusning. Han brukte smarttelefonen sin kun som mobil, og var ikke noe på Internett etter jobb. Nå, de siste ukene, er det kjellerboden Aarebrot tyr til. Her driver han det han kaller kontemplativ bønn. Slik bønn foregår i stillhet. Derfor er kjellerboden et egnet sted.

JESUS-DOJO

– Jeg har startet Jesus-dojoer i Oslo, forteller Aarebrot. Dojo er navnet på et treningsstudio innen kampsport og meditasjon på japansk. Et sted der man lærer veien. Dermed er en Jesus-dojo et sted der man lærer Jesu vei.

Ideen til dojoene fikk Aarebrot da han og kona hadde et sabbatsår i San Fransisco. De ble med i en menighet der de hadde Jesus-dojoer og prøvde å leve slik Jesus vil. – Vi levde enklere for eksempel, og gav penger vi hadde til overs til fattige, forteller Aarebrot.

Han sier at menigheten hadde en leken tilnærming til prosjektet. De satte opp budsjett, solgte det de ikke trengte og gav pengene til de fattige. De jobbet konkret for å motarbeide menneskehandel og sikre rettferdig handel.

PRAKTISERE GUDS VILJE

– Jeg har vokst opp med mye kristent snakk, og har studert teologi på MF, men jeg har ikke vært vant til mye konkret praksis, sier Aarebrot. Han fikk lyst til å jobbe med dette da han kom hjem igjen til Norge. Før han

dro ut var han daglig leder i SubChurch i Oslo, og da han kom hjem fikk han lov til å slutte i stillingen og heller jobbe mer med det som nå heter Substans.

Substans vektlegger en praktisk tro, og arrangerer blant annet Jesus-dojoer – som hver varer i seks uker. – Vi ønsker, så konkret som mulig, å gjøre Guds vilje. Vi leser og lærer det Jesus gjorde mens han levde, og oversetter det til egen hverdag, sier Aarebrot.

– Hvem er for eksempel samaritanerne i dag? Kan det være den muslimske befolkningen i Oslo? Hva kan vi i tilfellet gjøre da? Aarebrot nevner at de i en Jesus-dojo i Substans for eksempel kan ha som mål å snakke med en ikke-norsk den første uka, bli kjent med vedkommende andre uka, og be han/henne hjem i løpet av måneden.

– Målet vårt er å bygge en troverdig tro som vi kan snakke om til andre. Vi kan ikke bare snakke om dogmer og treenighetslæren. Vi må snakke om vår praktisering av troen, om livet vi lever, om bønnene våre, sier Aarebrot.

MISFORSTÅTT NÅDE

Substanslederen synes nådebegrepet er misforstått – at folk er redde for nesten å gjøre noe som helst, siden de da kan undergrave nåden. – Men det er jo masse gjerninger i Bibelen. Apostlenes gjerninger for eksempel. Nåden er en kraft som kan forandre mennesker. Men vi må ta i bruk kraften! Det er snakk om billig og dyr nåde. Nåden kan koste når Guds verk jobber i oss, men det er veldig deilig når vi har gjennomført det vi tror vi bør gjøre.

Det er rundt 15 personer med på Jesus-dojoen som arrangeres nå. Folk fra ulike

kirkesamfunn kommer for å bli med på konseptet. De deler seg gjerne inn i grupper på fire-fem stykker for å snakke om hvordan praksisen har vært den siste uka. Mange er følelsesmessig engasjert. Det er taushetsplikt i gruppa for å skape trygge rammer.

NAKNE FOR GUD

I seks uker er det bønn som står på programmet. – Stille bønn, slik at vi ikke skjuler oss bak ord, men blir nakne for oss selv og Gud. Vi vil være med Gud slik vi sitter med en kjæreste der vi ikke trenger å snakke, bare ha det godt sammen uten at det blir pinlig.

Aarebrot mener at jo mer bråk og informasjonstetthet man utsettes for, jo mer relevant blir denne måten å be på. Det blir som et slags evangelium i vår tid, å fri seg fra støy og uro og bekreftelsesbehov på sosiale medier.

I neste Jesus-dojo skal gruppen som deltar møte fattige tilreisende på en måte Jesus ville gjort. Programmet er fortsatt under planlegging. Gjennom året startes nye Jesus-dojoer med stadig nye praksiser.

JESUS SOM LÆRER

– Vi har en sterk grad av forpliktelse i felleskapene våre. Sammen eksperimenterer vi for å finne ulike ting Jesus vil at vi skal gjøre. Vi bruker Bibelens fortellinger om Jesus for å se hva han oppfordrer oss til.

Får ikke felleskapet til det de forsøker i førsteomgang, så prøver de igjen. – Vi merker at det stadig blir enklere. Det kan være beinhardt i starten, men man må holde på og komme i gang igjen og igjen. Dette er livslang læring med Jesus som lærer. Det er gøy, og vi opplever stadig noe nytt, sier Stian Kilde Aarebrot.

Lesesalvelgeren

SR-leder

FOTO: ROBERT D. HOLAND

Det er en helt egen stemning, hvert fjerde år i september. Spenningen stiger: Det er stortingsvalg.

Valgløftene løftes til nye høyder og valgflesket blir bare fetere og fetere jo nærmere dagen vi kommer. Debattene går varme på TV, og alle ønsker å påvirke oss til å gi vår verdifulle stemme til nettopp deres parti. Stem SV! Stem Høyre! Stem KrF! Stem rødt, stem grønt, stem blått! På tross av disse fargerike forskjellene er det én kamp alle politikerne virker å enes om: Kampen om å få med sofavelgeren. Ifølge det Store norske leksikon er demokrati “en betegnelse på en styreform hvor folket har muligheten til å delta i viktige beslutninger.” Det er en grunnleggende rettighet å få være med å påvirke beslutningene som tas i samfunnet. Men det finnes også en annen side av saken: Muligheten til å påvirke beslutningene i samfunnet ansvarliggjør befolkningen. Den ansvarliggjør oss til å benytte oss av muligheten. Til å gjøre oss opp en mening om beslutningene som tas, og til å bli med og påvirke. Demokrati muliggjør deltakelse, og demokrati fordrer deltakelse.

Med dette i tankene, arrangerte Studentrådet dette semesteret *Demokratiuke* for andre året på rad. I denne uka samlet vi faglige og sosiale arrangement, for å belyse temaet *demokrati* fra forskjellige synsvinkler. Et av måle-

ne våre var å gjøre studentdemokratiet på MF mer synlig. Valget til studentrådet ble derfor gjennomført i løpet av uka, og fire nye studentrådsmedlemmer ble valgt. Demokrati fordrer deltakelse, og da var det flott med et valg med mange gode kandidater. I tillegg er vi veldig fornøyd med at mange studenter brukte stemmen sin. Antall avlagte stemmer nådde nesten opp til vårens rekord, der valgdeltakelsen var den høyeste på seks år.

Selv om vi er glade for høy valgdeltakelse, vil vi gjerne få med oss enda flere neste semester. Vi ønsker nemlig også å få med oss sofavelgeren - eller kanskje *lesesalvelgeren* er en bedre betegnelse? Å få påvirke hvem som skal tale på ens vegne er en helt avgjørende rettighet. Som jeg allerede har nevnt er det dessuten et grunnleggende ansvar - for ikke å snakke om: En gylden mulighet! Valget er over, men muligheten til å engasjere seg er ikke på noen måte slutt. Bli med!

gunhild grøve

Gunhild Grøve
studentrådsleder

Gaver til MF

Testamentariske gaver

Å motta gaver som uttrykker en MF-venns "siste vilje" er alltid veldig spesielt. Det forteller oss om mennesker som har tro på det arbeidet som MF utfører. Testamentariske gaver fyller oss derfor med takknemlighet og ærbødig ettertanke.

På MF har vi vært litt tilbakeholdne med å informere om testamentariske gaver fordi vi har fryktet at slik informasjon kan oppfattes som utilbørlig press.

Men: Dersom du gjerne ønsker å gi MF denne spesielle og verdsatte gaven, er det ikke så mange formaliteter som må følges, men de som finnes, er desto viktigere å rette seg etter. Vi gjengir derfor de viktigste formalitetene her:

Et gyldig testamente:

- Må alltid dateres
- Må inneholde korrekt navn på mottaker: Det teologiske Menighetsfakultet (MF), Oslo
- Må være underskrevet av to vitner som er godkjent av den som oppretter testamentet.
- Begge vitner må være over 18 år og være tilstede samtidig.
- Vitnene kan ikke ha noen formell tilknytning til MF.
- Den som oppretter testamentet må underskrive mens begge vitnene er tilstede.
- Begge vitnene må underskrive mens testator (den som oppretter testamentet) er tilstede.
- Dersom testator ikke har barn eller livsarvinger, kan testator gjennom testamentet fritt bestemme hvordan formuen skal forvaltes etter sin død.
- Dersom testator har livsarvinger, kan vedkommende kun bestemme over 1/3 av den formuen han eller hun etterlater seg.

2014 - et svært vanskelig økonomisk år for MF

I statsbudsjettet for 2014 er det en betydelig nedgang i bevilgningen til MF. Årsaken er at vi har alt for lav basistildeling og i tillegg får uttelling i budsjettet to år etter produksjon av studiepoeng, publiseringspoeng og doktorgrader. For MF var 2012 et svakere år på disse områdene. Dette får vi merke i 2014.

Vi trenger økonomisk hjelp for å komme oss gjennom året. Foreløpig ligger vi an til et budsjett som går 5 millioner kroner i minus. Takk for at du vil hjelpe oss til å komme gjennom et vanskelig budsjettår!

Vi vet at bevilgningen vil bli høyere i 2015 igjen, siden produksjonen på MF var god i 2013.

Men vi trenger altså et løft for å holde oss på beina i året som kommer.

Kontonummer: 3000 17 41841

Takk for din gave!

Forskning aktuelt

Letra i Boston

Fredrik Saxegaard, stipendiat ved MF, har sammen med forskergruppen *Letra*, som består av åtte MF-professorer og stipendiater, besøkt Boston. Letra er en forskningsgruppe med base ved MF som ser på hvordan læring foregår i norske menigheter. Læring forstås her i videst forstand som endrings- og identitetsprosesser i samspillet mellom mennesker, og mellom mennesker og vår bruk av ting.

Saxegaard skriver fra besøket i USA:

Gruppen startet opp høsten 2011, og noe av det første vi gjorde var å besøke kolleger ved School of Theology, Boston University. Det ble et givende møte, der vi både fikk prøvd egne teorier og perspektiver, og mottok verdifulle impulser fra våre amerikanske venner.

I høst går prosjektperioden ut, og fra nå av skal stipendiater og professorer skrive ut og publisere arbeidene sine. Derfor var det viktig for oss å gjenta besøket; denne gangen for å presentere og diskutere våre foreløpige forskningsfunn.

Oppholdet i vakre Boston gav et fantastisk rikt faglig utbytte. Ikke bare fikk letraforskerne vist at de har brukt tiden godt, men vi fikk også lytte til interessant forskning om alt fra traumeterapi hos amerikanske krigsveteraner, via nyplantede menigheter i Seattle til hvordan amerikanske kristne reflekterer om sine egne omvendelseserfaringer. I tillegg hadde vi to intense dager med internseminar, der vi arbeidet med de ulike delene i empiriske forskningsartikler.

Vi tror at det er knyttet verdifulle kontakter til et ledende praktisk-teologisk fagmiljø i USA. Og er takknemlige for den store gjestfriheten som professor Mary Elizabeth Moore og hennes medarbeidere viste oss!

Disputaser

Kaberia Isaac Kubai forsvarte sin avhandling "Just Reconciliation: The Church's Response to Ethno-Political Violence in Kenya" 23. august. Bildet viser fra venstre førsteopponent professor dr. Martha Frederiks, Utrecht, førsteamanuensis Roar Fotland, MF, som var tredje medlem i bedømmelseskomiteen, andreopponent førsteamanuensis Terje Mesel, Kristiansand, og MF-rektor Vidar L. Haanes som ledet disputasen. Kubai selv står foran disse fire.

Karl William Weyde og **Hans Kvalbein** har skrevet artikler i et tema-nummer om hellig krig av *Teologisk Tidsskrift* nr. 2/2013 og **Atle O. Søvik** en artikkel om "Likkledet i Torino: en kritisk vurdering" i nr. 3/2013.

Torgeir Sørensen har skrevet om "Sammenhenger mellom religion og helse implikasjoner for praktisk teologi" i *Tidsskrift for praktisk teologi*.

I *Tidsskrift for sjelesorg* har **Gunnar Heiene** skrevet artikkel om "Sjelesorg og homofili - nye perspektiver"; **Jan-Olav Henriksen** og **Hilde Marie Aarflot** har skrevet om "Tro og identitet - under erfaringens trykk" og **Sjur Isaksen** om "Identitet - en innledning".

Geir Afdal har skrevet artikkelen "De store spørsmål og de små samtaler: læreren som leder og deltager i arbeid med religion" i boken *Klasseledelse, fag og danning*, Gyldendal Akademisk. Han har videre bidratt med "Danningens objektivitet: dialogiske perspektiver på religion, filosofi og etikk i barnehagen" i *Danning i barnehagen: perspektiver og muligheter*, Cappelen Damm Akademisk.

Kjetil Fretheim er medredaktør og bidragsyter i boken *Sannhetens øyeblikk: Israel, Palestina og Den norske kirke*, utgitt på Akademika forlag.

Vidar L. Haanes har skrevet om "Academic theology in Scandinavia: research - education - formation" i *Ökumenisches Forum. Grazer Jahrbuch für konkrete Ökumene*.

Tone Stangeland Kaufman har bidratt med "Spiritualitet og skjønnhet: betydningen av den estetiske dimensjonen i presters spiritualitet" i boken *Skjønnhet og tilbedelse*, Akademika forlag.

Corinna Körting har skrevet "Medieval Psalms exegesis as a challenge to modern exegesis" i boken *Jewish and Christian approaches to the Psalms: conflict and convergence*, Oxford University Press.

Torleiv Austad har skrevet en artikkel om Ole Hallesby i boken *Twentieth-Century Lutheran Theologians*, som er utgitt på Vandenhoeck & Ruprecht i Göttingen.

Trine Anker og **Heid Leganger-Krogstad** har bidrag i boken *Exploring Context in Religious Education Research. Empirical, Methodological and Theoretical Perspectives*, utgitt på Waxmann Verlag.

I en globalisert verden som blir stadig mindre, tør Vårt Land å stille de store spørsmålene. Vi har vår vinkel på nyhetsstrømmen, og gir leseren innsikt. Hos oss kan du lese om **tro** og **eksistens** i et flerkulturelt samfunn.

Prøv Vårt Land mandag – lørdag i 2 uker helt gratis

Send **SMS** med kodeord **VL** til **1933**
(Avisen stopper automatisk etter endt kampanjeperiode)

vårtland

Kropp i bevegelse

En motor som ikke brukes, rustet. En kropp som ikke er i bevegelse, brytes ned. En tro som ikke lever, mister relevans. En kirke som ikke er misjonar, taper sin dynamiske identitet.

TEKST:
TERJE HEGERTUN
FOTO:
ADAM COHN

Et tydelig krav som i dag stilles til den teologiske refleksjonen er at den ikke stiller seg på utsiden av menneskers erfaringer, men er i stand til å vise en grunnleggende respekt for det posisjonsmangfold og de alternative tolkningserfaringer som den globale kirke i hele sin bredde uttrykker. Det gjelder ikke minst hvordan troen angår de mer praksisnære og relasjonelle dimensjonene i trosutøvelsen. Kristen tro ER kort og godt praksis. Dette er en tilnærming som også den postmoderne kultursituasjon inviterer til. Innsikten er temmelig elementær: En motor som ikke brukes, rustet. En kropp som ikke er i bevegelse, brytes ned. En tro som ikke lever, mister relevans. En kirke som ikke er misjonar, taper sin dynamiske identitet.

KUNNSKAP, HOLDNING OG PRAKSIS

En av dem som særlig har studert de miljøer som legger vekt på at kirkens tro ikke bare må tros, men leveres, er teologen Steven Land. I sin bok *Pentecostal Spirituality – a Passion for the Kingdom* er han opptatt av hvordan tre dimensjoner ved troen kommer til uttrykk gjennom triologien kunnskap, holdning og praksis

(being, living, doing). *Teologisk kunnskap* handler om den faglige tilretteleggingen av troen. Refleksive ressurser stilles til rådighet og fremmer en konstruktiv kultivering og trosmessig fordypning. Ikke minst er dette tankearbeidet nødvendig innenfor de kristendomstradisjoner som har frisk seilføring, men som nok her og der kunne trenge en dypere kjø. *Holdningsaspektet* er opptatt av at troen foredrer etiske dyder som gir kirken troverdighet og gjør verden vakrere. Vi snakker her om en finstemt følsomhet som med oppriktighet både lytter og lærer gjennom møtet med Den Andre. *Praksis* blir så frukten av en tro som lar seg involvere på måter som utvider de grenser man gjerne setter rundt seg selv som konsumentvillige individer.

En tro som vil noe mer enn å være utelukkende fornuftig og rasjonell, samsvarer med tanken om at kirken er deltaker i det guddommelige «dramaet» der Guds ny-skapende gjerning er synlig i verden. Dette skjer gjennom et tilbedende og nattverdførende pilegrimsfolk som er ærlig på egne begrensninger, som lever midt i verden og midt i tiden og som tar hverdagsansvaret for at kirkene er åpne og frodige fellesskap midt i lokalmiljøet og på tvers av generasjonene.

FAGTEOLOGIEN OG LEVENDE FELLESKAP

I sin bok *Constructing Local Theologies*, skriver Robert Schreiter om faren for at fagteologien blir adskilt fra de erfaringer som levende fellesskap gir. Han viser til

hvordan lærings- og påvirkningsprosesser er sirkulære bevegelser som beriker og justerer hverandre. Både når det gjelder innhold og uttrykksformer, er vestlig teologi de senere år blitt utfordret til å forholde seg til den nye globale kirkevirkeligheten på en konkret måte, så vel konstruktivt som kritisk. For det framstår som et paradoks at mens klassiske kirkesamfunn i nord og vest sliter med oppslutning og interesse, er det vanskelig å overbevise en menighet i Sør-Korea eller i Ghana at kristendommen er døende, når deres største bekymring er å få bygget lokaler som er store nok til å romme alle de som ønsker å komme til gudstjeneste hver uke.

Ett av kjennetegnene ser ut til å være at disse kirkene ikke forstår troen på annen måte enn at den forplikter, den engasjerer. Den er både livstolkende og identitetsdannende på måter som involverer den enkelte i retning livslang tro og tjeneste. Selv om ingen erfaringer uten videre kan kopieres, men må stedliggjøres og transformeres inn i kultur og kontekst, er det gode grunner til å si at mange trosfeller under andre himmelstrøk utviser et engasjement, en entusiasme og en lidenskap for sin lokale kirke som gjør dem til forbilder.

SPRÅK OG DIALOG

Språkteoretikerne Mikhail Bakhtin og Michael Holquist er opptatt av hvordan språk egentlig skaper en flerstemt mening.

Dans. Den orale kristendomsformen fra det globale sør inviterer til spontanitet, og synges og danses mer enn den diskuteres.

Ordene vi anvender er innvevd i høyst ulike forståelsesammenhenger og er dermed innleiret i en viss meningsmessig pluralitet. Vi kan postulere en sannhet, men ikke avgrense den til en ren språklig konstruksjon slik at den ikke åpner for en flerfoldighet av forståelser og bevisstheter, tanker og praksiser. Det gjelder til en viss grad også teologiske utsagn og begreper. I møte med nye erkjennelser utløses innsikter som tidligere ikke var mine, men som likevel erfares meningsfulle. Og fordi all kunnskap er begrenset, utfordres ethvert teologisk fellesskap til å være i kritisk dialog både med seg selv, andre kirkelige miljøer og med omverdenen for øvrig.

Ting tyder på at en teologi som er informert av det store kirkelige mangfoldet, vil være kritisk til posisjoner som ikke også fanger inn sentrale teologiske aspekter knyttet til kirkens ulike praksisrom, gudstjenestens tilbedelse og diakonal tjeneste. Det kan tilrettelegges som en dynamisk fortolkningssirkel som er mer implisitt enn eksplisitt, mer oral enn skriftlig, mer affektiv enn prinsipiell og mer narrativ enn foreskrivende. Kristen

tro blir dermed på en fundamental måte *praktisk teologi* og dens spiritualitet kan romme en teologiforståelse som ikke bare er konseptuelt konstruert. En slik innsikt kjenner seg forpliktet på å «leve» teologien utenfor det akademiske rommet. Noe som med nødvendighet involverer hele bredden av den troendes kunnskapsbaserte og erfaringsmessige potensial. De lærende, holdningsmessige, praksisrettede og spirituelle elementene ved troen holdes sammen i et integrert teologisk mønster som uttrykker hva det vil si å være, gjøre og leve som en kristen.

FRA RASJONALITET TIL SANG OG FORTELLING

Den sveitsiske forskeren Walter J. Hollenweger har i flere tiår spurt om vestlig teologi har vært for sterkt knyttet til et rasjonelt og systematisk oppbygget system basert på aristotelisk logikk som opererer med konsepter og definisjoner. Kan teologi like gjerne uttrykkes som anelser, lignelser, historier, sanger og muntlig tradisjon? Slik har han utfordret teologer og kirkeledere til å utvikle et språk som er mer kompatibelt med de erfaringene som er gjort av dem som befinner seg i de deler av verden

der kirkene framstår som mest dynamiske. Dette har sammenheng med at teologi ikke med nødvendighet – og ikke engang først og fremst – uttrykkes i skriftlig form. Den orale kristendomsformen fra det globale sør, hevder Hollenweger, inviterer oss med inn i sitt fargerike mangfold, sin spontanitet, sin musikk og i retning av den innsikt som vinnes når teologien og det kirkelige praksisfelt snakker sammen i fortrolighet.

En slik tradisjon bygger ikke så mye på erklæringer som på lignelser. Den har et multidimensjonalt tolkningspotensial som ikke bare vil informere, men også transformere. Den synges og danses mer enn den diskuteres. Den leder ikke alltid til klare konsepsjoner, men den inspirerer til å feire «*the great banquet; the class-and race-transcending eucharist*».

Folk

PERSONALNYTT

Janicke Heldal Stray er tilsatt i fast stilling som førsteamanuensis i samfunnsfag gjeldende fra 1/11-2013.

Elisabeth Lund vikarierer som studentprest frem til sommeren 2014.

Katrine E. Standal vikarierer som førstekon-sulent i studie- og forskningsadministrativ-avdeling frem til desember 2014.

Utdanning i ledelse for kateketer og menighetspedagoger

MF og Diakonhjemmet høyskole (DHS) startet denne høsten opp med et nytt videreutdanningskurs i ledelse for kateketer og menighetspedagoger. Studieneheten er utviklet på oppdrag fra Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA). Kurset viser seg å være svært populært, og 30 studenter følger nå undervisningen som går på deltid over tre

semester. Undervisningen er tilrettelagt med tre todagerssamlinger hvert semester og vil foregå både på MF og DHS. Det er planlagt en studietur på 4 dager høsten 2014. Det er fortsatt mulig å søke om plass på studiet.

SAKLIG FROKOST: HVA VILLE JESUS STEMTE?

Før Stortingsvalget i høst inviterte studentene politikere til panelsamtale. Spørsmål som ble stilt var: Har det noe å si at man er kristen når man går til valgurnene? Hvilke kristne verdier skal jeg legge til grunn? Hvilket parti bevarer best de verdiene jeg finner viktig? Filosof Henrik Syse innledet rundt det å være kristen og stemme ved valg.

I panelet, fra venstre; Martin Kolberg (Ap), Torbjørn Røe Isaksen (H), Dagrun Eriksen (KrF), Olivia Salles (SV), Odd Einar Dørum (V) og Magnhild Meltveit Kleppa (Sp). Lars Laird Iversen ledet debatten i et fullsatt auditorium på MF.

KULTURKRISTENDOMMEN VOKSER – TROEN DØR

Overlege Torstein Husby holdt foredrag for pensjonerte teologer nylig. Han stilte spørsmål ved hvilken rolle kulturen skal spille i kirken, uten at det går på bekostning av kirkens kjernevirksomhet. Hver høst og vår inviteres pensjonerte teologer til lunsj, informasjon og foredrag på MF.

Andakten

Kristen i praksis

TEKST:
ELISABETH LUND,
VIKARIERENDE STUDENTPREST

Jeg liker praksis. At ting fungerer i praksis. Jeg vil også gjerne at livet mitt skal være helt, at ting skal henge sammen. Og at det jeg tror på og vil leve etter, skal piple fram i alle ting. Da må jeg ta ansvar, tenker jeg. Jeg må følge opp. Praktisere. Det kan kreve mye, og det kan være slitsomt. Praksis er fort litt pes. Særlig når jeg stresser for å klare det. Og Jesus sier jo at vi skal ta vårt kors opp, at vi skal bære og følge. Det er utfordrende å leve som en kristen.

Men Jesus snakker også om en hvile, en

hvile for alle som bærer tunge byrder. Og han forteller om vintreet. Om grenene som automatisk bærer frukt når de er på treet, at vi bærer frukt når vi blir i Ham. Jesus hjelper meg å komme på hvordan det fungerer. Hvordan jeg selv har erfart, gang på gang, at det kommer lite ut av mitt eget strev. Det som gjør at livet blir helt, er å være åpen. For Gud, for menneskene rundt meg, for livet. Det er å slippe Jesus til, så han kan leve i meg, leve gjennom meg. Da blir jeg tatt vare på. Jeg finner hvile, og jeg kjenner at det nærmer seg noe helt, noe som

bærer. Noe som fungerer i praksis: Jeg må være. Være hos Jesus. Og han må minne meg på det ofte, for jeg er så utrolig glemsk når det gjelder disse tingene. Sånn i praksis.

LUTERSK KIRKETIDENDE FEIRET 150 ÅR

25. september feiret Luthersk kirketidende sitt 150 årsjubileum på MF. De bød på åpent seminar om kirkedebatt og kirkelig offentlighet gjennom 150 år og i dag. Det var bidrag fra Helga Haugland Byfuglien, Knut Olav Åmås (bildet), Vidar L. Haanes, Marianne H. Brekken, Kristin Gunleiksrud Raaum og Harald Hegstad. På ettermiddagen var det mottakelse for LKs abonnenter og inviterte gjester i MFs kantine.

EKSISTERER GUD?

Den store debatten om det store spørsmålet. 22. oktober var det filosofisk debatt på MF mellom teolog Atle Ottesen Søvik og filosof Einar Duenger Bøhn (bildet). Rundt 100 personer møtte for å overvære diskusjonen mellom de to. Les mer om Atle O. Søvik sine tanker rundt det store spørsmålet på side 21.

STUDENTENES DEMOKRATIUKKE

Frk Bloms Café spilte under åpningen av Studentrådets arrangement *Demokratiuka* (les mer på side 12). Helena Isebakke (t.v.) er teologistudent på MF og synger sammen med sin mann Anders.

Det er valg av nytt studentråd, og Elise Frøyen og Veronika Møyholm frister med twist til alle som stemmer.

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldrings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE®

Your Challenge - Our Science

Myravegen 9, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer, kneleputer, formtilpasning.
Nesten alt er mulig.

Søk opp "Det teologiske Menighets-fakultet" (direkte lenke på mf.no)

Asbjørn Finholt

Advokat
Postboks 7, 2001 Lillestrøm
Tlf. 63 81 60 80

Vurderer du å bli prest?

Bestill via
info@mf.no :
**En liten bok om
prestekall
Gratis!**

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSPAKUTTET

www.mf.no

EN ÅPEN BIBEL

OLAV SKJEVESLAND

Den gode jord

Søndagens evangelietekster,
1. rekke.

En gullgrube for alle som vil utforske Bibelens tekster og formidle dem til dagens mennesker.

Kr 378,-

KJELL NORDSTOKKE

Tegn

Fortolkninger til tegnfortellingene
i Johannesevangeliet

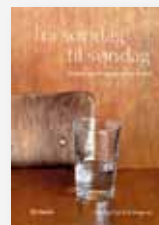
Den diakonale og kontekstnære fortolkningen av bibeltekstene utfordrer leseren til å tenke over hvordan underne kan forstås i vår tid.

Kr 298,-

MARI OG PAUL ERIK WIRGENES

Fra søndag til søndag

Et møte med kirkeårets tekster,
1. rekke

Hver søndag i kirkeåret har sitt eget oppslag, og her åpner forfatterne bibelteksten og utfordrer til å skape sammenheng mellom tro og liv.

Kr 298,-

Kjøp boka på www.verbumforlag.no
eller i din lokale bokhandel.

Verbum

Boktipset

Eksisterer Gud?

Tar debatten. MFs studiedekan Atle Ottesen Søvik og filosof Einar Duenger Bøhn møttes på MF 22. oktober i år til diskusjon av temaet: Eksisterer Gud?

TEKST OG FOTO: LENA SKATTUM SANDVIK

Atle Ottesen Søvik og Bjørn Are Davidsen har gitt ut bok sammen. De lufter et av verdens største spørsmål.

TEKST: LENA SKATTUM SANDVIK
FOTO: MARTIN JAKOBSEN

– Jeg er opptatt av å diskutere argumenter både for og mot Guds eksistens, fordi jeg synes spørsmålet om Guds eksistens er ekstremt interessant å finne et best mulig begrunnet svar på, sier Søvik. Han mener at spørsmålet har store ringvirkninger for hva man ellers tenker om mange ting i livet, som hva som er sant, rett, viktig, og hva som gir trøst, mening og håp. – Ringvirkningene er der uansett om man mener at Gud finnes eller ikke, så derfor burde alle tenke grundig gjennom hva de mener om dette spørsmålet, sier han.

RASJONELT AT GUD STÅR BAK

– *Hva er det beste argumentet for Guds eksistens i boka?*

– Det beste argumentet for at Gud finnes er at det er så mange argumenter som til sammen gir god støtte til at Gud finnes. At det finnes en verden som er så velordnet og

finninstilt, som inneholder naturlover og bevissthet gir god støtte til at Gud står bak. Videre lar troen på Jesu oppstandelse seg forsvare rasjonelt til støtte for et spesifikt kristent gudsbilde, som videre passer godt med religiøse erfaringer og oppfatningen om at det finnes objektive moralske verdier.

– *Og: hva er det beste argumentet mot Guds eksistens?*

– At det finnes så mye vondt i verden og at Gud synes så skjult. Vi diskuterer også disse spørsmålene i boka, og mener at den beste forklaringen er at Gud har hatt ulike grunner for å ville at vår verden skulle være ganske selvstendig.

Søvik og Davidsen håper med boka å bidra til et høyere nivå på debatter om Guds eksistens. Diskusjonen som startet på nettsiden verdidebatt.no i forbindelse med utgivelsen av boka har rundet 2000 kommentarer og ca. 65 000 visninger.

– Jeg synes vi har lyktes med å løfte nivået på debatten der, så jeg er allerede fornøyd, sier Søvik.

HAR LÆRT MYE SELV

Søvik lærte mye selv mens han skrev boka.

– Det finnes mye godt belegg fra fysikk og filosofi for at verdens opphav må være

ikke-fysisk. Universet er mye mer finninstilt enn jeg trodde, så nøyaktig at tallene som beskriver det er ufattelige. Det at det eksisterer bevissthet er et bedre argument for Guds eksistens enn jeg trodde. Det finnes gode argumenter for at likkledet i Torino er ekte. På den negative siden fant jeg at når jeg prøvde å undersøke historier om mirakler, viser det seg veldig ofte at det finnes en alternativ naturlig forklaring.

– *Hvem passer boka for?*

– Den er ment å være pensum på universitetsnivå, så selv om den er populærvitenskapelig skrevet, er deler av den litt avansert. Men det meste bør være greit forståelig for alle interesserte. Til de som synes boka blir for vanskelig, kan jeg nevne at vi neste år kommer med en variant som er ment å passe for folk fra konfirmasjonsalder og oppover.

Eksisterer Gud? En drøfting av argumenter for og mot
Atle Ottesen Søvik og Bjørn Are Davidsen
Cappelen Damm akademisk (2013)

A photograph of a church service. In the foreground, a priest in a green and blue vestment with a gold cross stands to the right. To his left, two women in green vestments are walking; the one in front holds a tall wooden processional cross. They are on a red carpeted aisle. In the background, a large tapestry with religious imagery is visible, and a modern church lamp hangs on the wall.

Åndelig næring
i MF-hverdagen

FAKTA

MFs andakts- og gudstjenesteutvalg består av seks studenter, MFs to studentprester og MFs praktikumsleder. Utvalget møtes en gang i måneden

Bildet viser to av medlemmene i gudstjenesteutvalget, Helena Isebakke (t.v.) og Maria Dale.

Det er mange som får sin første erfaring i kirkelig tjeneste i MFs kapell. Det er også mange som kommer hit for å få daglig påfyll av åndelig næring.

TEKST OG FOTO: LENA SKATTUM SANDVIK
OG ROBERT D. HOLAND

Helena Isebakke og Maria Dale er begge inne i sitt tredje semester som medlemmer av andakts- og gudstjenesteutvalget ved MF.

– Vi ble spurt om å sitte i utvalget, og det er fint å være med, sier Helena, som tar en bachelor i teologi. Hun forteller at utvalget planlegger de daglige andaktene. De er også med og forbereder de store og høytidelige gudstjenestene som både starter og avslutter hvert semester på MF.

Tore Schwartz Olsen, studentpresten, føler seg privilegert som får lede disse semester-gudstjenestene. – Det er fint å kunne begynne et semester med et godt fokus og en bønn for det som venter oss. Sangen og musikken er super, og det er fantastisk å se 300 studenter og ansatte i nattverdkø, sier han.

ÅNDELIGE ARRANGEMENTER

– Vi i gudstjenesteutvalget planlegger også lunsjseminar og andre åndelige arrangement som skjer på huset, sier Maria som går på profesjonsstudiet for å bli prest.

Utvalget arrangerer også ulike andre opplegg i tillegg til det daglige og vanlige. Denne høsten stod *hverdagsretreat* på programmet i slutten av oktober. Her fikk studentene fordype seg i bønn, og samtale med en medvandr om erfaringene de gjorde seg i bønnetiden.

Tore synes det er flott for MFs studentprester å ha gudstjenesteutvalget. – Herfra får vi ideer, refleksjoner og fersk, ung erfaring, sier han. Han beskriver utvalget som en lyttestasjon.

INDRE LIV

– I gudstjenesteutvalget kan vi som studenter komme med ønsker til studentprestene, og de til oss. Det er fint å kunne tenke sammen på hvordan vi som enkeltpersoner og som felleskap kan fordype oss i troen, sier Helena. – Dessuten kan vi komme med innspill og evalueringer av det som skjer, og det er stas å bli så godt kjent med studentprestene, legger Maria til.

Maria synes også det er godt å ha en stemme som betyr noe, at hennes forslag får utslag. – Jeg synes det er spennende å få jobbe med lunsjseminarene. Vi bruker ofte god tid på dette, og kan få tenke høyt om det indre livet sammen. Det føles godt og nyttig, sier hun. – Disse lunsjene er dessuten veldig godt likt blant studentene, sier Helena. Studentene har selv med matpakke, men får servert kaffe, Twist – og et tema som de kan fordype seg i.

BERØRER

I tillegg til andaktene og gudstjenestene kl. 10, bes det også to tidebønner daglig i MFs kapell. Helena og Tore er veldig glad i disse bønnene. De ønsker begge å ha kontinuitet i bønnelivet sitt og synes det er godt å få hvile i en eldre tradisjon, som tidebønnene representerer. – Det er flott å kunne lese fra Salmene som i bønn, og å bruke andre bønneutrop fra Bibelens ord, ikke bare egne ord, sier Helena.

Tore understreker at både andakter og prekener kan berøre hans eget liv. Det er han glad for. – Det å få gå til velsignelsesposten

under bønnevandringen og bli velsignet av studenter og få skrive en bønnelapp på bønnestasjonen, er veldig fint, sier han.

– Det er helt nødvendig med et aktivt gudstjenesteliv på MF. Fremtidens prester bør ha dette som en del av hverdagen sin. Det å få ta del i nattverden flere ganger i uka, gjør at vi kommer tett på troen, sier Maria. – Dessuten er gudstjenestene på MF et fint forum å prøve seg i. Her kan man delta med det man er bekvem med, sier Helena.

De to studentene mener at det er viktig at studenter som snart skal ut i tjeneste der de skal veilede menneskers trosliv, har et aktivt trosliv selv. Og kapellet blir brukt flittig, selv om noen bruker det mer enn andre. – Det er like mange gutter og jenter som kommer. Inntrykket er at det er de som går kirkelige studier som er mest aktive, sier Tore.

VIKTIGE PULSSLAG

– Kanskje vi kunne lagt bedre til rette for at alle skal trives? spør Helena.

Utvalget jobber stadig for å utvikle gudstjenestetilbudet, variere og gjøre det bredere. Flest folk kommer til nattverd-gudstjenestene, men her er også bønne- og lovsangsmøter, temasamlinger og prekengudstjenester der både studenter og ansatte møter opp.

– Når vi gjør forandringer, kommer folk og etterspør tidligere tilbud, som for eksempel Ionabønnen, sier studentpresten og innrømmer at det er vanskelig å tilfredsstille alle på en gang. – Men det er flere på avsluttende praktikum som sier at pulsen i andaktslivet her har betydd mye for dem, sier han.

UTGIVELSER 2013

NR 1 11. FEBRUAR
NR 2 12. APRIL
NR 3 20. SEPTEMBER
NR 4 2. DESEMBER

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres MF
med påført ny adresse.

B POSTABONNEMENT
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

Etter- og videre- utdanning for lærere

MF tilbyr etter- og videreutdanning på deltid for lærere rett over jul

Først ut er etterutdanningskurset for lærere 2.-3. januar 2014.
Tema dette året er: *1814/2014: Religion, demokrati og rettigheter*

Programmet har bidrag fra blant annet, journalist Andreas Hompland, tidligere generalsekretær i Norsk Presseforbund, Per Edgar Kokkvold, professor Janne H. Matlary, UiO, og daglig leder Lise Tørnby i Samarbeidsråd for tros- og livssynsamfunn. MFs egne lærere bidrar også.

Pris kr. 1750,- (inkludert lunsj m.m.)
E-post – dersom du lurer på noe: kurs@mf.no
Kursleder: Etter- og videreutdanningsleder Ann Midttun

Elektronisk påmelding innen 15. desember på www.mf.no/etterutdanning

FOTO: SILJE MÅSEIDE

RLE 1 og 2

RLE 1 og 2 er deltidstilbud over to semestre som kan kombineres med full jobb.
Det blir gitt undervisning 8 lørdager i hvert semester.

RLE-faget er et viktig fag i norsk skole, og det er vesentlig å ha oppdatert fagkunnskap. Lærere som har tatt videreutdanning i religions- og livssynsemner, forteller at dette har gitt dem større trygghet i klasserommet og i samarbeidet med majoritets- og minoritetsforeldre.

11. januar 2014 starter vi opp to nye studier som går parallelt:
RLE 1 – en grunnleggende innføring (15 + 15 stp) og
RLE 2 – påbyggingsenhet (15 + 15 stp).

Det er ingen obligatoriske innleveringsoppgaver. Studiet er rettet mot lærere, men det er åpent for alle interesserte. Studiene skal utvide kunnskapene, gi faglig og didaktisk fordypning og styrke kvalifikasjonene for undervisning. Hvert semesteremne kan tas som en selvstendig enhet.

Opptakskrav:
Generell studiekompetanse eller dokumentert realkompetanse

Semesteravgift: kr 3500
Søknadsfrist: 15. desember
Elektronisk søknad om opptak via SøknadsWeb

Se www.mf.no for å søke og få mer informasjon om studiet og datoer for undervisning.